MS-medicatie: natalizumab

Voor wie?
Natalizumab (Tyruko®/Tysabri®) is een geneesmiddel dat wordt voorgeschreven aan mensen met relapsing-remitting multiple sclerose (RRMS) die onvoldoende reageren op andere (eerstelijns) medicijnen.

Hoe werkt natalizumab?
Natalizumab is een eiwit dat bindt aan witte bloedcellen in de bloedbaan. Hierdoor kunnen deze cellen niet meer de hersenen binnendringen en neemt het aantal terugvallen (schubs, relapses) van de MS sterk af.

Hoe wordt natalizumab gegeven?

- Natalizumab wordt per infuus gegeven op de dagopname (afdeling Noord 4) van het Zaans Medisch Centrum.
- Voor elk infuus wordt door de verpleegkundige van de dagopname gevraagd hoe het met u gaat en wordt er gecheckt of er nog redenen zijn, bijvoorbeeld een actieve infectie, om het infuus niet te geven.
- De verpleegkundige van de dagopname zal voor het inbrengen van het infuus uw bloeddruk meten. Het duurt ongeveer een uur voordat het infuus is ingelopen. Vóór het verwijderen van het infuus wordt opnieuw uw bloeddruk gemeten.
- Na de eerste vier infusen moet u twee uur op de afdeling blijven ter observatie: een uur voor het infuus en nog een uur na afloop om eventuele klachten en/of bijwerkingen uit te sluiten. Vanaf het vijfde infuus kunt u, als u het medicijn goed verdraagt, na afloop van het infuus meteen weg.

Bijwerkingen

- Vaak voorkomende milde bijwerkingen zijn: infectie, uitslag met jeuk, hoofdpijn, duizeligheid, misselijkheid en ziek voelen.
- Een minder vaak voorkomende bijwerking, die bij ongeveer 1 op de 100 mensen kan optreden, is een ernstige allergische reactie.

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de bijwerkingen verwijzen wij u naar de bijsluiter.

Complicaties
Een complicatie is progressieve multifocale leukoencefalopathie (PML). Dit is een zeldzame infectie van de hersenen die kan leiden tot ernstige invaliditeit of overlijden. PML wordt veroorzaakt door het JC-virus (JCV). Dit virus komt bij meer dan de helft van de bevolking voor, maar veroorzaakt alleen ziekte bij verminderde afweer door medicijnen zoals natalizumab of bij ziekten van het afweersysteem zoals HIV/AIDS.

Om een goede risicoafweging te maken wordt uw bloed getest op de aanwezigheid van het JC-virus (JCV) voor u start met de behandeling met natalizumab. Patiënten die JCV

negatief zijn, hebben een minieme kans om PML te ontwikkelen tijdens de behandeling met natalizumab. Echter, omdat een klein deel van de patiënten na de start met de behandeling alsnog in contact komt met het virus en JCV positief wordt, wordt de JCV-test elke 6 maanden herhaald. Als u positief test voor JCV zal uw arts met u overleggen wat er het beste kan gebeuren.

Symptomen van PML kunnen vergelijkbaar zijn met die van een schub, maar kunnen zich ook uiten met gedragsveranderingen, zoals initiatiefloosheid of verwardheid, of met een langzaam toenemende halfzijdige verlamming. De kans op herstel van PML is beter als het eerder wordt ontdekt.

Als u denkt dat de MS verslechtert of als u nieuwe symptomen opmerkt, dan is het belangrijk dat u hierover binnen enkele dagen contact opneemt met de MS-verpleegkundige, een arts of met uw eigen neuroloog.

Procedure
Voordat u begint met natalizumab controleren wij een paar dingen om te bepalen of u de behandeling veilig kan starten. Dit is onder andere een bloedonderzoek en een MRI-scan van de hersenen (behalve als deze pas geleden nog gemaakt is). Ook wordt gekeken of u bepaalde vaccinaties nodig heeft. Pas hierna kan het eerste infuus worden ingepland.

Controleafspraken

Bloedonderzoek	elke 3 maanden (met elke 6 maanden JCV-test)
MRI-scan	na 3-6 maanden, daarna jaarlijks

Zwangerschap en borstvoeding

- Wilt u zwanger worden? Overleg dan met uw neuroloog. U mag natalizumab blijven gebruiken tot een positieve zwangerschapstest. Afhankelijk van uw situatie kan dan overwogen worden om de behandeling natalizumab bij een positieve zwangerschapstest te stoppen of dat het in uw omstandigheden beter is om gedurende de zwangerschap natalizumab te blijven gebruiken.
- Borstvoeding wordt in principe afgeraden, omdat natalizumab in de moedermelk komt.

Vaccinaties
Vaccinaties kunnen minder effectief zijn als u eenmaal natalizumab gebruikt. Daarom wordt gekeken of u voor de start nog vaccinaties moet krijgen. Sommige vaccinaties mogen niet gegeven worden als u natalizumab gebruikt. Het gaat om de ‘levend verzwakte’ vaccins, zoals het gele koorts-vaccin.

Vragen en antwoorden
Ik ben mijn gift vergeten. Wat moet ik nu doen?
Neem contact op met de dagopname voor een nieuwe afspraak.

Wanneer kan of mag ik geen natalizumab gift krijgen?
Als er tekenen zijn van een infectie, zoals koorts, of als er andere aanwijzingen zijn voor bijvoorbeeld griep of een urineweginfectie raden wij u aan om te bellen met de verpleegkundige van de dagopname voordat natalizumab zal worden toegediend. Het kan zijn dat de natalizumab gift uitgesteld moet worden.

Mag ik alcohol drinken in combinatie met natalizumab?
Ja, dat mag.

Wat is het effect van natalizumab op orale anticonceptie ('de pil')?
Natalizumab heeft geen effect op de werking van orale anticonceptie.

Wat is het effect van natalizumab op andere geneesmiddelen?
Met de meeste andere medicijnen kunt u dit middel veilig gebruiken.

Contact
Voor niet-spoedeisende vragen kunt u mailen naar ms-zorg@zaansmc.nl. Wij proberen uw mail binnen 48 uur te beantwoorden.

Voor een afspraak met uw neuroloog of de MS-verpleegkundige kunt u contact opnemen met de polikliniek Neurologie van het ZMC op 075-6507909.

Heeft het spoed? Neem dan contact op met uw huisarts. Deze kan eventueel contact opnemen met de dienstdoende neuroloog.

Meer informatie
Betrouwbare informatie over MS en behandelingen kunt u vinden op MS.nl

Meer informatie over de MS-poli van het ZMC kunt u vinden op
MS-spreekuur - Zaans Medisch Centrum